

*Л. В. Гнилицька, канд. екон. наук, доц.,
кафедра обліку підприємницької діяльності*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА КОНТРОЛЮ ЗНАЬ СТУДЕНТІВ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН

Особливості організації самостійної роботи студентів заочної форми навчання викликані, в першу чергу, тими обставинами, що згідно навчального плану передбачено близько 75 % від усієї кількості годин викладання окремих дисциплін спрямувати на самостійне вивчення. В зв'язку з цим при розробці «Карти самостійної роботи студента» необхідно виділити види обов'язкової та вибіркової самостійної роботи.

Зважаючи на специфіку заочної форми навчання, до обов'язкових видів самостійної роботи необхідно віднести вивчення обов'язкової та додаткової літератури (яку надає викладач під час проведення лекцій), виконання індивідуальних завдань та підготовка до аудиторних контрольних робіт, що будуть проводитися в період екзаменаційної сесії.

До вибірових видів самостійної роботи відносять пошук та огляд специфічних літературних та законодавчо-нормативних джерел за заданою проблематикою курсу для написання рефератів. При цьому проблематика курсу надається при викладанні його теоретичної частини та зазначена у тематиці рефератів.

Організація самостійної роботи студентів заочної форми навчання здійснюється у відповідності з вимогами Навчально-методичних посібників для самостійного вивчення дисципліни, які, зазвичай, мають наступну структуру:

- блок навчально-методичного забезпечення дисципліни, що містить методичні рекомендації щодо вивчення кожної теми курсу, а також запитання та тести для самоконтролю;

- завдання для самостійної роботи, що передбачають перелік типових завдань, які розкривають зміст дисципліни за темами;

- тематика і методичні вказівки до написання контрольних робіт студентами заочної форми навчання, що розкривають вимоги до виконання контрольної роботи та порядок її оцінювання;

- перелік питань, що виносяться на іспит та зразок екзаменаційного білета з дисципліни;

— список рекомендованої літератури, що містить перелік як основних так і додаткових літературних джерел.

Для узагальнення результатів самостійної роботи студентів заочної форми навчання та контролю її виконання за кожною обліковою дисципліною викладачами складаються методичні розробки.

Зокрема, для організації самостійної роботи кафедрою обліку підприємницької діяльності розроблено Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи студентами заочної форми навчання з курсу «Управлінський облік». Вони містять:

— завдання для самостійного виконання та методичні рекомендації щодо їх розв'язання;

— матеріальне забезпечення виконання цих завдань;

— приклади типових завдань, що запропоновані для самостійного виконання.

Поєднання в одній методичній розробці і рекомендацій щодо виконання самостійної роботи, і робочого зошита, з одного боку, допомагає студентам при виконанні завдань, бо не потребує додаткових носіїв при підготовці самостійної роботи та її поданні на кафедру, а з іншого — спрощує роботу викладача при її перевірці.

Приклади типових завдань наданих у Методичних рекомендаціях значно полегшують виконання самостійних завдань, дають можливість визначити правильний напрямок їх розв'язання.

Зважаючи на те, що більшість студентів заочної форми навчання мають практичний досвід роботи, розробляти завдання слід таким чином, щоб студент при їх виконанні міг застосовувати практичні матеріали конкретного підприємства і зробити рекомендації щодо удосконалення окремої облікової ділянки останнього.

Крім цього, особливу увагу слід звернути на опрацювання студентами нової законодавчо-нормативної бази, бо це необхідно не лише для підготовки до іспиту, але і для їх практичної діяльності.

Підсумком виконання самостійної роботи є її модульний контроль. Порядок його здійснення розробляється для кожної дисципліни окремо і пов'язаний із особливостями організації самостійної роботи.

Зокрема, з дисципліни «Управлінський облік» за результатами вивчення курсу здійснюють два види модульного контролю. Один з них є підсумком виконання індивідуального завдання, зробленого протягом навчального семестру, що оцінюється за шкалою від 0 до 20 балів. Інший є результатом написання аудиторної контроль-

ної роботи, що виконується в період екзаменаційної сесії і оцінюється за аналогічною шкалою.

Таким чином, за результатами модульного контролю студенти можуть отримати від 0 до 40 балів, що відповідає основним вимогам щодо модульного контролю знань студентів.

*А. М. Голіцин, асист.,
кафедра маркетингу*

ФОРМУВАННЯ ТА ТРУДНОЩІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основна задача вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості спеціаліста, який був би спроможний до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. У зв'язку з цим слід признати, що самостійна робота студентів є не просто важливою формою процесу навчання, а повинна стати його основою. Це передбачає орієнтацію на активні методи оволодіння знаннями, розвиток творчих здібностей студентів, перехід від поточного до індивідуалізованого навчання з урахуванням потреб та можливостей особистості. Посилення ролі самостійної роботи означає принциповий перегляд організації навчально-виховного процесу у вузі, який повинен будуватися так, щоб розвивати вміння вчитися, формувати у студента здібності до саморозвитку, творчого застосування отриманих знань, способам адаптації до професійної діяльності у сучасному світі.

Самостійна робота — достатньо широке поняття. Вона включає в себе не тільки навчальну пізнавальну діяльність, яку студенти виконують тоді, коли немає аудиторних занять, але й ту самостійну роботу, яку вони здійснюють під час лекцій, семінарів, практичних занять.

Зміст самостійної роботи студентів носить двосторонній характер: по-перше, це спосіб діяльності студентів у всіх організаційних формах занять та у поза аудиторний час, коли вони самостійно вивчають матеріал; по-друге, це вся сукупність навчальних завдань, які повинен виконати студент під час навчання у вузі (контрольна, курсова, дипломна робота).

Методика управління самостійною роботою студентів включає такі основні вимоги: